ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ
ހައިކޯޓު

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/372
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު އިޝާން / ނޫރާނީގެ، ގއ.ގެމަނަފުށި
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް:
  1. ޢާއިޝަތު ސަޢީދާ / މ.[illegible]، މާލެ
  2. މުޙައްމަދު ސަޢީދު / މ.[illegible]، މާލެ
  3. މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަލީ / މ.އަރީޝް، މާލެ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ޖުމާދަލްއޫލާ 1443 / 31 ޑިސެމްބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

07 ޞަފަރު 1440

16 އޮކްޓޫބަރު 2018

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 1927/Cv-C/2017
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 23 ޖުލައި 2017
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 17 އޮގަސްޓު 2017

މަދަނީ – އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވުން - ތިންވަނަ ފަރާތުގެ [illegible] މައްސަލަ ނިންމުން - [illegible] [illegible] ކުއްޔަށް [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] - [illegible] ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރުން - އަސްލު އެއްބަސްވުން (head tenancy) އުވާލުމުން [illegible] އެއްބަސްވުމަށް (subtenancy) ވެގެން [illegible] - [illegible] ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible].

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު، މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ އާއި ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު

1. ދިވެހި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ބާޠިލު އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާ ކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހުއްދަޔަށް އެދި ގއ.ގެމަނަފުށި، ނޫރާނީގެ / މުޙައްމަދު ޢިނާން (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު:A082304) (މުޙައްމަދު ޢިނާން) ގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ 11 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ހުށަހަޅުއްވައިފައިވާ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި މުޙައްމަދު ޢިނާންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ސަބަބުތަކަށް ބަލާއިރު މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅި މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން ނުކުރުމަށް މިމައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން 29 ޖަނަވަރީ 2018 ދުވަހު ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު HC-IH/2018/2 ނިންމުމުން، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ، އެނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި 06 މާރިޗު 2018 ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-L/67 ފޯމުން ހުށަހަޅުއްވުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފަށް ސަމާޢަތް ކުރައްވަން ގެންދިއުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ޙަވާލުކުރުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.[1] މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތްތަކަކީ މ.ވިސްތާރާގެ، މުޙައްމަދު ސަޢީދު (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު:A147192) (މުޙައްމަދު ސަޢީދު) އާއި މ.ވިސްތާރާގެ، ކ.މާލެ / ޢާއިޝަތު ސަޢީދާ (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު:A012155) (ޢާއިޝަތު ސަޢީދާ) އަދި މ.އަރިޗް، ކ.މާލެ / މުޙައްމަދު ނަޖީބު އަލި (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު:A079862) (މުޙައްމަދު ނަޖީބު) އެވެ.

---

[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 197-BA1/95/2018/43 (29 އޯގަސްޓު 2018) ސިޓީ

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. މ.މޫސުންބަހާރު އެވެ ހިޔާ ގޯތީގައި ހަދާފައިވާ 2 ރޫމްގެ 2 އެޕާޓްމަންޓާއި ބިންމަތީގައި ހަދާފައިވާ ގުދަނާއި މ.މޫސުންބަހާރު އެވެ ހިރުނު ގޯތީގައި ހަދާފައިވާ އެންމެހާ ތަންތަން މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް މުޙައްމަދު ސަޢީދު އާއި ފާތިމަތު ސަޢީދާ އާއި ދެމެދު 07 ޖުލައި 2016 ގައި އެއްބަސްވުމެއް ވިއެވެ.[2] މިއީ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އަސްލު އެއްބަސްވުން ނުވަތަ (head tenancy) އެވެ. މި އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ 6 އަހަރާއި 1 މަސްދުވަހެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި "ކުއްޔަށްހިފި އިމާރާތް ކުއްޔަށްހިފާފަރާތުން ދެވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުން" މި ސުރުޚީގެ ދަށުން ކުއްޔަށްހިފި އިމާރާތް ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން ދެވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމާއި ކުއްޔަށް ހިފި އިމާރާތުގެ ކުއްޔަށްހިފި ފަރާތުން ކުރަން ބޭނުންވާ ވިޔަފާރިއެއް ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތަށް ދީފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

3. މިމާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން މުޙައްމަދު ނަޝީދު، މ.މޫސުންބަހާރު އެވެ ހިޔާ ގޯތީގައި ހުރި އިމާރާތުގެ ދެވަނަ ފަރާތަކާއި ހަވާލުކުރަން 2 ބާޒީގެ އެޕާޓްމަންޓް މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް 14 ނޮވެމްބަރު 2016 ދުވަހު އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވެއެވެ.[3] މިއީ އަސްލު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަދާކުރާ ކުއްޔަށް އެއްބަސްވުމެއް ނުވަތަ (subtenancy) އެވެ. މި ސަބްޓެނަންސީގެ މުއްދަތަކީ 15 ނޮވެމްބަރު 2016 އިން ފެށިގެން 01 އޮގަސްޓް 2022 ގެ ނިޔަލަށް 5 އަހަރާއި 08 މަހާއި 15 ދުވަސްކަމަށް އެއެއްބަސްވުމުގެ 03 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[2] އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ފެށޭ 01 ޖުލައި 2016 ކަމުގައި ލިޔެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ކަރުދާސް ސޮއިކޮށްފައިވަނީ 07 ޖުލައި 2016 ގައެވެ.

[3] އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތުފެށޭ ތާރީޚަކީ ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 15 ނޮވެމްބަރު 2016 އެވެ. ނަމަވެސް އެއްބަސްވުމުގެ އެއްބަސްވުމަށް ސޮއިކުރިއިރު އަލުން 14 ނޮވެމްބަރު 2016 މިހެން ފެށިގެންނެވެ.

4. [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] ގޮތުގައި މުޙައްމަދު އިނާންގެ އަތުން 400,000/-ރ (ހަތަރުލައްކަ ރުފިޔާ) [illegible]. އަދި މިފައިސާ [illegible]، [illegible] މުޙައްމަދު [illegible]. [illegible] މުޙައްމަދު [illegible]. [illegible] އިމާރާތުގެ [illegible] 3 މަސް ދުވަސް [illegible] އިމާރާތުގެ [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] އަދި [illegible]. [illegible] މުޙައްމަދު އިނާން [illegible].

5. [illegible] މުޙައްމަދު އިނާންގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިއެވެ. އެއީ މުޙައްމަދު [illegible] އާއި މުޙައްމަދު އިނާން އާ ދެމެދު [illegible]. ސިވިލް ކޯޓަށް މުޙައްމަދު އިނާން ހުށަހެޅި މައްސަލައާ [illegible] ނަންބަރު 1564/Cv-C/2017 [illegible] އެ [illegible] ނަންބަރު:B3-CR3/VA/2017/05 (01 ޖޫން 2017) [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން [illegible].

6. އެ އަމުރުގައި މައިގަނޑު ގޮތުގައި [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1564/Cv-C/2017 [illegible] ކުރުމުގެ ކުރިން [illegible] މުޙައްމަދު އިނާނަށް [illegible] 2 [illegible] އެގްރީމަންޓު [illegible]، އަދި އެގްރީމަންޓުގައި [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] މުޙައްމަދު

ނަޝީދު އަލިއަށާއި ދަރުމަވަރުގެ ކަމާބެހޭ މުއައްސަސާތަކާއި އުޅެނީ ޖިނާއީ ކުށްތަކުގެ އަންގައި

އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[4]

އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތުން މުސްތައުނިފު ނަގާފައިވާ ވަކީލުން ދައުވާ ބުނުން:

7. މުޙައްމަދު އިނާޔަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ގޮތަށް ސިވިލް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާފައިވަނިކޮށް މުޙައްމަދު ސަޢީދު އާއި ޝާހިދު ސަޢީދާގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ނަޝީދު އަލީގެ މައްޗަށް 23 ޖުލައި 2017 ގައި ސިވިލް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފިއެވެ. އެމައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓުން ބަލާފައިވަނީ އެކޯޓުގެ ނަންބަރު:1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިންނެވެ. މިއީ އިސްތިއުނާފު ކުރެވިގެން މިހާރު ބަލަމުންދާ މައްސަލައެވެ. މިޤަޟިއްޔާ ދަށު ކޯޓުން ނިމުނީ، މުޙައްމަދު އިންނާ އެމައްސަލައިގެ ބައިވެރިއެއްގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައެއް ނުވެއެވެ.

8. މުޙައްމަދު ސަޢީދު އާއި ޝާހިދު ސަޢީދާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި މައިގަނޑު ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މ.ދޫސްކަރާރު އެތް ހިޔާ ގޭގައި ހަވާލުވާ 02 ކޮޓަރީގެ 2 އެޕާޓްމަންޓާއި، ބިންމަތީގައި ހަދާފައިވާ އިމާރާތުގެ ދެބައި ހިއްސާ ދަނޑިވަޅުގައި ބަހާލާފައިވާ ގޮތުން މުޙައްމަދު ނަޝީދު އާއި، އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތުންނާއި ކަމަށްވާ މުޙައްމަދު ސަޢީދު އަދި ޝާހިދު ސަޢީދާ އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ކުރި ދުވަސް ދެއްކިފައިވާކަމަށެވެ. އެކަމުގެ ސަބަބުން މުޙައްމަދު ނަޝީދު ދަނޑިވަޅުގައި އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމަށެވެ. އަދި 2017 ޖޫން މަހުގެ ކުރި ބަޔާންކުރަންޖެހޭ ކުއްޔާ ފައިސާގެން ދިޔައިރު ކުރި ބަލާބަލާކަށް ނުވާ ކަމަށެވެ. ހަމައެއާއެކު، އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތަށް އިނދު ފައިސާ ކުއްޔަށް ހަމައި، އެކަމަށް ދެއްކުމުގެ ކުރި އެއްވެސް ޔަޤީންކަމެއް ދީފައިނުވާ ކަމަށެވެ. ވީމާ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން

---

[4] 3-CR3/VA/2017/05 B ވަގުތީ އަމުރު (01 ޖޫން 2017)

ހަވާލުކޮށްފައިވާ 02 ކަސްޓިލިޔާ އަނބުރާ ދޭ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ބަލައިގަނެފައިވާ ޒިޔާދަތަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާ ޑިޕޮޒިޓް ނަގައި އަދި އަތުން އަދި އެއްފަހަރާ ނަގައިދިނުމަށް އެދި ކުރެއްވި.

ސިވިލް ކޯޓުން ފައިސަލާ ނިންމުން:

9. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ގެ މައްސަލާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ތިރީގައި ބަޔާންވެގެންވަނީ،

އެ މައްސަލާ ނިންމާފައިވަނީ؛

"ފުރަތަމަ، 01 ޖުލައި 2016 އިން 01 އޮގަސްޓް 2022 ގެ ނިޔަލަށް މ.ފިނިފެންމާގެކޮޅު އަށް ގޯތި ބިމުގައި ކޮށްފައިވާ 02 ކޮޓަރީގެ 2 އެޕާޓްމަންޓެއް، ބިންގަނޑުގައި ކޮށްފައިވާ ގުދަނެއް އަދި އެގޮތުގައި ކޮށްފައިވާ އެންމެ ފަހުން ކުއްޔަށްދިނުމުގެ މިއެއްބަސްވުމުގައި / ބޭފުޅާ މުޙައްމަދު ނަޒީމް އަލީ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A079862) އާއި، އެގޮތް ވިޔަފާރިކުރުމަށް ކަމަށާއި މ.ފިނިފެންމާގެކޮޅު، މާލެ މުޙައްމަދު ސަލީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A147192) އާއި މ.ފިނިފެންމާގެކޮޅު، މާލެ / އާމިނަތު ސަލީމާ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A012155) އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ކުލި ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވުމުގެ ސަބަބުން، މުޙައްމަދު ނަޒީމް އަލީ ދައްކަންޖެހޭ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވެއްޖެކަމަށް އާއި، 2017 ޖޫން މަހުގެ ކުލި ދައްކަންޖެހޭ ދުވަހުން ފެށިގެން ކުލި ނުދައްކާ ހުރުމުން، އެކަމަށް ގިނަދުވަސްވެއްޖެކަމަށް އާއި، އެއްބަސްވުމުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ފަހަރު ނުދެއްކުމުން، ބޭރުކުރުމުގެ ހައްގު ލިބިގެންވާނެކަމަށް ނިންމާ ކުލި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުލީގެ ފައިސާ ހަވާލުކޮށްފައިވާ 02 ކަސްޓިލިޔާ އަނބުރާ ދޭ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ބަލައިގަނެފައިވާ ޒިޔާދަތަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާ ޑިޕޮޒިޓް ނަގައި އަތުން އެއްފަހަރާ ނަގައިދިނުމަށް އެދި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، އާމިނަތު ސަލީމާ ދަޢުވާކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހިއްސާކޮށްފައި، 07 ޖުލައި 2016 ގައި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި މ.ފިނިފެންމާގެކޮޅު، މާލެ / އާމިނަތު ސަލީމާ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A012155) އާއި މ.އަރީޝް / ބޭފުޅާ މުޙައްމަދު ނަޒީމް އަލީ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A079862) އާ ދެމެދު މ.ފިނިފެންމާގެކޮޅު އަށް ގޯތި ބިމުގައި 2 ކޮޓަރީގެ 2 އެޕާޓްމަންޓް ބިންގަނޑުގައި ކޮށްފައިވާ ގުދަނެއް ފިނިފެންމާގެކޮޅު ބޭނުމަށް ކޮށްފައިވާ އެއްގޮތަށް ބަލައިގަތް ކުލި ކުއްޔަށް އެއްބަސްވުމަށް އަދި ދަށުން ފަހިކޮށް ކޮންޓްރެކްޓުގެ ކަމެއް، 2017 ސެޕްޓެމްބަރ މަހުގެ ނިޔަލަށް ކުރަމުން ވަނީ ދަފުތަރު ވިޔަފާރި އާއި، މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، އާމިނަތު ސަލީމާ އަށް ދައްކަންޖެހޭ، ދެއްކުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވިޔަފާރި ބަލައިގަތުމަށް ޖުމްލަ -/130,765ރ. (އެއްލައްކަ ތިރީސްހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްފަސް ރުފިޔާ) އަދި ދައްކަންޖެހޭ ޑިޕޮޒިޓް ކަމަށް -/10،000ރ. (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) އެއްފަހަރާ މުޙައްމަދު ނަޒީމް އަލީ ދައްކަން ނިމޭ ފަދައިން ކޮށްދިނުމަށް، މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، އާމިނަތު ސަލީމާ އަށް ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ބަލައިގަތް ފަހުން އަދި ދަޢުވާ ނުކުރާ ނަމަ ކަމަށް ދައުލަތުގެ ހަވާލުކޮށްފައިވާ ފައިސާ ހަވާލުކުރުމަށް

އަވަހަށް ދެއްކުމަށާއި، ތިންވަނަ ފަރާތުން 01 އޮގަސްޓް 2022 ގެ ނިޔަލަށް ހުސްކޮށްދީފައިވާ ޖުމުލަ ކުލީގެ ގޮތުގައި -/5،550ރ. (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ކުލީގެ ގޮތުގައި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، ޒާހިދާ ސަލީމްއަށް ދިނުމަށް މުޙައްމަދު ނަޒީފް އާއި އެއްބަސްވެ، ދައްކާނެ ގޮތާއި، ދެއްކުމާއި، ފައިސާގެ މުދަލެއް އެއްބަސްވެފައިވާކަން އެނގިގެންވާތީއާއި،

ދަޢުވާގެ ދެފުށުގައި މިއުސޫލުގައި އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތުގެ މަތިން 07 ޖުލައި 2016 ގައި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި މ.ކޮއްވިވާޖު، މާލެ / ޒާހިދާ ސަލީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A012155) އާއި މ.އަނބުރު / މާލެ، މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަދި (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A079862) އާ ދެމެދު މ.ކޮއްވިވާޖު ގެ ބިން ގޯތީގައި ހަދައިފައިވާ 2 ބުރީގެ 2 އެޕާރޓްމަންޓްގައި ހުންނަ ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ ކޮއްވިވާޖު ގޭގައި ކުއްޔަށް އަހަރުގެ ދުވަސްވަރު ހާސިލުކުރުމަށް ފެށުން އެއްބަސްވުމުގެ މިއަދުން ހުރިގެން ރެޖިސްޓަރީކުރުމަށް

ކަނޑައަޅައި،

މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، ޒާހިދާ ސަލީމްއަށް 17 އޮގަސްޓް 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ ހަވާލާއިން ކުލީގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ -/130،765ރ. (އެއްލައްކަ ތިރީސްހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ފަސް ރުފިޔާ) ލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން މިއަދުން ފެށިގެން ދިހަ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖުމުލަ -/10,000ރ. (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) އަތުލުމަށް ފަރާތުން އަދާކުރުމަށް ސިވިލް ކޯޓަށް ދަޢުވާ މިފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަރިހުން އެދިގެން،

މ.ކޮއްވިވާޖު އާއި ބިން ގޯތީގައި ކުއްޔަށް އިތުރުވުމުގެ ފުރުސަތު ފަހަރެއްގައި އާއި، ދެވަނަ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަރިހުގެ ކުލި އެއްބަސްވުން ހުކުމުގައި ސަބަބުތަކެއް 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، ޒާހިދާ ސަލީމް ބަލަހައްޓާފައިވާ މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަރިހުން އެދިގެން،

މ. ކޮއްވިވާޖު އާއި ބިން ގޯތީގައި ކުއްޔަށް އިތުރުވުމުގެ ފުރުސަތު ފަހަރެއްގައި އާއި، ދެވަނަ ފަރާތުން ހުކުމުގައި މުޙައްމަދު ސަލީމްއާއި، ޒާހިދާ ސަލީމް އާ ބަލަހައްޓާ ދުވަހުގެ ކުރިން ހާޟިރުވާ ހާޒިރުވާކަމާއި، ފަރާތް އަދި މިއެއްބަސްވުން ބާޠިލުކޮށްގެން ހިންގުމަށްވާތީ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރިއިރު ދެއްކުމަށް މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަދި އަށް އެދިގައި،

ތިންވަނަ ފަރާތުން 01 އޮގަސްޓް 2022 ގެ ނިޔަލަށް ހުސްކޮށް މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، ޒާހިދާ ސަލީމް އާ ބަލަހައްޓާފައިވާ ޖުމުލަ ކުލީގެ ގޮތުގައި -/5،550ރ. (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ކުލީގެ ގޮތުގައި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި، ޒާހިދާ ސަލީމްއަށް ދިނުމަށް މުޙައްމަދު ނަޒީފް އަރިހުން އެދިގައި ބަލަހައްޓާނެވެ."

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ ގޮތުގެ ތަފްޞީލް އަރިހުން އޮވެއެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ގެ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ސަބަބުތައް:

10. މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ޔާމީން ސަލީމާ ކުރި ދަޢުވާ އަނބުރާލުމަށް ނިންމާފައިވަނީ، ދަޢުވާލިބޭ މުޙައްމަދު ނަޢީމް ދިރިއުޅެފައިވާތީ، އެކަމުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ދެފަރާތުން ސާބިތުވެފައިވާ ގޮތުގެ މައްސަލަތަކެވެ. މިގޮތުން މިކަމުގެ ތަފްސީލު ސާބިތުވެފައިވަނީ؛

10.1 07 ޖުލައި 2016 ގައި މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ޔާމީން ސަލީމާއި މުޙައްމަދު ނަޢީމް އާ ދެމެދު މ. ހުސްނޫރުހައުސް ނިޔާ ގޯތިގައި ހަދާފައިވާ 2 ބުރީގެ 2 އެޕާޓްމަންޓާއި ބިންމަތީގައި ހަދާފައިވާ ގުދަނާއި ހުސްނޫރުގެގައި ހަދާފައިވާ އެންމެހާ ތަންތަން ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ވެވުނު އަސްލު އެއްބަސްވުން (head tenancy) ބާޠިލުކޮށްފައިވާ ކަމަށް.

10.2 2017 ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ ނިޔަލަށް ފުރަތަމަ ފެށިގެންދިޔައިރު ދުވަހަށް ފެށިގެންދާ ހުސްކޮށް މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ޔާމީން ސަލީމާއި ހަވާލުކުރުމަށް، އަދި ހަވާލުކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް ކުލި ފޯން ބިލް ކަރަންޓް ބިލް އަދި މީޑިއާނެޓް ބިލްތަކުގެ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަމަ އެފައިސާ ދެއްކުމަށް.

10.3 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ލިބެންޖެހޭ ނުދައްކާ -/130،765ރ. (އެއްލައްކަ ތިރީސްހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްފަސް ރުފިޔާ) ކުލިގެ މަހަކު -/10،000ރ. (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) އިތުރުން މަދުނޫން އަދަދެއް ދައްކާ މިފައިސާ ދައްކަވައިދެއްވުމަށް.

10.4 ބިންވަކަ ފަރާތުގެ 01 އޮގަސްޓް 2022 ގެ ނިޔަލަށް ހުސްކޮށް ހަވާލުކުރަންދެން ކުލިގެ މަހަކު -/5،550ރ. (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ކުލީގެ ގޮތުގައި މުޙައްމަދު ސަލީމާއި ޔާމީން ސަލީމާއަށް ދިނުމަށް.

މިފަދައިންނެވެ.

11. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ފައިސަލާ، 17 އޮގަސްޓް 2019 ގައި ދައުވާކުރާ މުޙައްމަދު ސަޢީދު އަދި ޒާހިދާ ސަޢިދާ އާއި ދައުވާ ލިބޭ މުޙައްމަދު ނަޖީބު އާ ޝެއާރހޯލްޑަރުން ދުވާރާ އެއްބަސްވެވިގެން މައްސަލަ ނިންމިއިރު، މުޙައްމަދު ވިސާން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން ބަލަމުންދިޔަ އެކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1564/Cv-C/2017 ފައިސަލާ އެކޯޓުގައި ހިނގަހިނގާ އޮތެވެ. އަދި އެފައިސަލާގެ ދަށުން 01 ޖޫން 2017 ގައި އެކޯޓުން ނެރުއްވިވާ ނަންބަރު: B3-CR3/VA/2017/05 "ވޮރަންޓު އަމުރު" އާ ޚިލާފުގައި ހުރި އޮތެވެ.

12. މުޙައްމަދު ވިސާނުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ފައިސަލާ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައި ވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1564/Cv-C/2017 ފައިސަލާއިން ނެރުއްވިވާ ނަންބަރު B3-CR3/VA/2017/05 ވޮރަންޓު އަމުރު ދޫކުރެއްވުމުގައި އެއަމުރުން ދިމާއަށްކުރެވުނުކަމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ފައިސަލާ ނިންމާފައިވާތީއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:

13. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ފައިސަލާ ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، ގއ.ގެމަނަފުށި ނުކުތާގެ / މުޙައްމަދު ވިސާނުގެ ފަރާތުން ޖެހިގައިވާ ނުކުތާތަކަށް ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާތަކަކީ:

13.1 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ފައިސަލާއިން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދޫކުރާތުން ޝެއާރުގެ، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުއްވައިގެން މައްސަލައިގައި ބުނުއްވުން ކުރުވާފައިވަނީ، ކޯޓުގެ ޙުރުމަތް ކެނޑުވާކަމަށް (Contempt of Court) އަމަލުކުރުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

1564/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ވަގުތީ އަމުރު (ނަންބަރު: B3-CR3/VA/2017/05)
ޙިމާޔަތްކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

13.2 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި، ދެކުމަށް ވާޞިލުވެފައިވަނީ ޕްރޮޖެކްޓު ރެޖިސްޓްރޭޝަނުގައި މައްސަލައިގެ ހިސާބުން އެއްބަސްވުމުގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާތީވެ މައްސަލައިގައި ބިނާވަނީ ފަރާތްތަކުގެ ސިޔާ މަސްލަހަތު ހިމެނޭކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ޤާނޫނާއި ޚިލާފުވުމުން އަސްލަން އިތުރަށް، ކުރިއަށްދާއިރު ވާޞިލުވެފައިވަނީ ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން ހުށަހަޅާފައި، އެފަރާތްތަކުގެ ދަޢުވާ ގޮތުގައި ޙިމާޔަތްކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

13.3 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެވޭ ކަމަށްވާތީވެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާ އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު ކޯޓުތަކުން ބަލައިގަތް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ (ކަނޑައެޅިފައިވާ މައްސަލަ) Res Judicata މަބްދައާއި ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އަރުވާ ޖަވާބު:

14. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދިފާޢުގައި ފާހަގަކުރާ އަނެއްކާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮންމެއްވެސް ބުނެވިފައި ވާތީވެ ބުނެވޭނެ ކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައި ދިމާވާ ވަރަށްމުހިއްމު އުޞޫލެއް ގެ 2 ވަނަ ފަރާތުގެ ބޭފުޅާ 2 ކޯޓުގެ އެޕާރޓްމަންޓް ދިމާ ވެއްޖެއެވެ މުދާއާމެދު ޢިމާރާތް ކުރެއްވުމުގެ 14 އޮކްޓޫބަރު 2014ގެ. ދެވަނަ ވަގުތާ އެއްބަސްވުމަށް އަމުރު ކުރުމަށް އެކަމާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރުކޮށްދިނުމާއެކު މިމައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ގޮތެއް

ކަނޑައަޅަންދެން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ލަސްކުރަން ސިވިލް ކޯޓަށް އަންގައި ދެއްވައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށެވެ.

15. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން 13 މާރިޗު 2018 ގައި ތަންފީޛުކޮށްފައިވެއެވެ.[5] އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ 30 އޮގަސްޓް 2018 ގައެވެ. އެހެންކަމުން، އެހުކުމް ތަންފީޛު ކުރުން ފަސްކުރަން މިކޯޓުން ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބޭނުމެއްނެތެވެ.

16. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތް ބަލައިލާއިރު، ހަމައެކަނި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ޢަލައިހި ފާޠިމަތު ސަލީމާ އާއި މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަ އަދި އެދިފައިވާ ގޮތް:

17. ފާޠިމަތު ސަލީމާ އާއި މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ހުކުމުގައިވެސް، ޢިމާރާތުގެ 2 ވަނަ ފަންގިފިލާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި އަދި އެފަންގިފިލާ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] 2 ވަނަ ފަންގިފިލާއާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލައެއް ސިވިލް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ ކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ.

18. އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު އިރުފާން އާއި އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކާއި ދެމެދު އެއްވެސް އެއްބަސްވުމެއް ވެފައި ނުވާނެކަމެވެ. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ކޮށްފައިވަނީ 17 އޮގަސްޓް 2017 ގައި ކަމަށެވެ. އެމައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ފެށުމުގެ ކުރިން [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] ނެތްކަމަށެވެ.

---

[5] [illegible] "ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] ތަންފީޛު [illegible]".

19. އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތްތަކުން އުފުލާފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ތަންފީޛު ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއް ކަމަށާއި އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކޮށްފައިވަނީ ސަބަބުވީ އަދި ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތްކަމަށާއި، އެކަމުން ޤާއިމުކުރުން ހުއްޓުވަންޖެހޭ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

ވަޒަންކުރެވުނު ކަންކަން

20. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލާއި، އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މުއްދަތު ހިނގުމުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭގޮތުން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ދެފަރާތުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކުން ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ޢުދޫލުވުން މައްސަލަގައި ޙުކުމް ކުރެވިފައިވާކަން ބެލުމުން:

21. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން މައްސަލަ ހިނގުމުގައި ދެފަރާތުން ސާބިތުވަނީ، ޝަރީޢަތަށް ޢުދޫލުވުން މައްސަލަގައި ޙުކުމްކުރުމަށް ކުރެވިފައިވާ، ކޯޓުގެ ޙުކުމަށް ޚިލާފުވުމުގެ (Contempt of Court) އަމަލަކުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1546/Cv-C2017 ޤަޟިއްޔާގެ ވަގުތީ އަމުރާ[6] ޚިލާފަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

22. މިނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، ހަވާލާދޭ ވަގުތީ އަމުރު ސިވިލް ކޯޓުން ނެރެފައި ވެއެވެ. އެއަމުރު ދަޢުވާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ "(1) ފާޠިމަތު ސަމީރާ، މ.ދޫސްބަންދާރު/މާލެ، (A012155)، (2) މުޙައްމަދު

---

[6] ނަންބަރު: B3-CR3/VA/2017/05 (01 ޖޫން 2017) "ވަގުތީ އަމުރު".

ސަލީމް، މ.މޫސްލޮބަރާނު/މާލެ (A147192)، މުހައްމަދު ނަޢީމް، މ.އަރިޝް/މާލެ (A079862)" އެވެ. މީގެ އިތުރުން އެއަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ؛

> "...ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1564/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ޝަރީޢަތުން ވަކިވެގެން ކަނޑައަޅަންދެން ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުހައްމަދު ޢިނާން އާއި ދެމެދު މ.މޫސްލޮބަރާނު އެތެރޭގެ ގޯތިގައި ކުރަމުންދާ ޢިމާރާތުގެ ދުވަސް ފަށާފައިވާ ގެ 2 (ދޭއް) ބުރިޔާގެ އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި ގެ ގޮތުން 14 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައި ވެވުނު ސަރވިސް އެއްބަސްވުން [illegible] ކުއްޔަށް ދިނުމާއި އެޕާޓްމަންޓް [illegible] ގޮތުން އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުމާއި، އަދި އެޕާޓްމަންޓްގައި [illegible] އުޅުއްވައިގެން [illegible] [illegible] މ.މޫސްލޮބަރާނު ގޯތިގެ ސަލީމާއި މުހައްމަދު ސަލީމާއި މ.އަރިޝް މުހައްމަދު ނަޢީމް އަށާއި [illegible] [illegible] މުހައްމަދު [illegible] [illegible] ކުރުމަށް [illegible] އަމުރުކޮށްލީމެވެ."

މިގޮތުންނެވެ. މުހައްމަދު ސަލީމް އާއި ޒާހިދާ ސަލީމް ސިވިލް ކޯޓަށް ދަޢުވާ ހުށަހެޅިއިރު، ބަޔާންކުރި ސިވިލް ކޯޓުގެ ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމަށް ޙުކުމަކަށް އެދިހުށަހަޅާފައެވެ. ސަބަބަކީ، ބަޔާންކުރެވުނު އަމުރަކީ 01 ޖޫން 2017 ގައި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރުއެއްކަން އެނގޭއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ދަޢުވާއިން ޝަރީ ދަޢުވާގެ ގޮތް ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ [illegible] 03 ޖުލައި 2017 ގައިކަން އެޕީލުން އެނގެން ހުރިކަމުންނެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ މުހައްމަދު ނަޢީމްއަށްވެސް ބަޔާންކުރެވުނު އަމުރު އެގޮތަށް ނެރުނުކަން އެނގެއެވެ. ސަބަބަކީ މުހައްމަދު ނަޢީމްއަކީ ބަޔާންކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ދަޢުވާގައި ދަޢުވާ ރައްދު ކުރެވުނު ފަރާތެވެ. އެދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ މުހައްމަދު ޢިނާން ހާޒިރުވެފައެއް ނުވެއެވެ.

23. މުހައްމަދު ސަލީމް އާއި ޒާހިދާ ސަލީމް ސިވިލް ކޯޓަށް ދަޢުވާ ވެސް ހުށަހެޅިއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1564/Cv-C/2017 ދަޢުވާ ހިނގަމުންދާކަމުގެ މައްޗަށްވެސް އެ ކޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެބައޮތެވެ. ނަމަވެސް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1564/Cv-C/2017 ދަޢުވާ އާއި ގުޅިގެން އެކޯޓުގެ

ނަންބަރު: B3-CR3/VA/2017/05 ވަގުތީ އަމުރު 01 ޖޫން 2017 ގައި ނެރުއްވިފައިވާކަން ބަޔާންކޮށްފައެއް ނެތެވެ. މުޙައްމަދު ސަޢީދު އާއި ފާޠިމަތު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން [illegible] ވީމާ، ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] އަމުރު ނެރުއްވިފައިވާކަން [illegible] މުޙައްމަދު ސަޢީދު އާއި ފާޠިމަތު ސަޢީދުގެ [illegible] [illegible]. [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] [illegible].

24. ހަމައެއާއެކު، ފާހަގަ ކުރަންޖެހޭ އަނެއްކަމަކީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ދަޢުވާއިން [illegible] "[illegible]"[7] ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] ދަޢުވާގެ ނަންބަރު: 1564/Cv-C/2016[8] [illegible] 25 މޭ 2017 ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. އަދި [illegible] "[illegible] (B3-CR1)" [illegible] ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. [illegible] "[illegible] 3" ގެ [illegible]

---

[7] "[illegible]" [illegible]

[8] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B3-CR3/VA/2017/05 ވަގުތީ އަމުރުގައި [illegible] 1564/Cv-C/2017 [illegible] 1564/Cv-C/2016 [illegible].

"ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތާއި [illegible]/ [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] އާ ދެމެދު [illegible] އެއްބަސްވުން

(2 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])" ކަނޑައަޅާފައެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކޯޓުގެ ނަންބަރު: B3-CR3/VA/2017/05 [illegible]

[illegible] 01 ޖޫން 2017 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހުރި މައްސަލައެއް އެކޯޓުގައި [illegible] މައުލޫމާތު ކޯޓާއި [illegible] އެނގެއެވެ.

އެހެންކަމުން، [illegible] ހުރިކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދެކެމެވެ. ވީމާ، މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނިންމުން [illegible] [illegible] ދެކެމެވެ.

[illegible] ފަރާތްތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

25. [illegible] ފަރާތްތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][9] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[9] أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "الصُّلْحُ جَائِزٌ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا صُلْحًا حَرَّمَ حَلَالًا أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا وَالْمُسْلِمُونَ عَلَى شُرُوطِهِمْ إِلَّا شَرْطًا حَرَّمَ حَلَالًا أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا" رواه الترمذي وصححه

މުޙައްމަދު ނަޢީމް އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އަސްލު އެއްބަސްވުމުގެ (head tenancy) ދަށުން ބާރު ލިބިގެން
އަދި މުޙައްމަދު ސަޢީދު އަދި ފާޠިމަތު ސަޢީދާ އާ ދެމެދުގެ އެއްބަސްވުމާއި ކުރުމުގެ ބެލެނިން، މުޙައްމަދު
ނަޢީމް އާއި މުޙައްމަދު ވިނާސް އާ ދެމެދު ވެފައިވާ ފަރުޢީ އެއްބަސްވުމުގެ (subtanancy) ދަށުން އުފެދިގެން
ދިޔަ ބަދަލުކުރުމުގެ ބިނާކޮށް ކުރުމުގައި ނަމަ، މުޙައްމަދު ވިނާސް އެނގެންވާއި ނިޔަތި މުޙައްމަދު ސަޢީދު
އަދި ފާޠިމަތު ސަޢީދާ އާއި މުޙައްމަދު ނަޢީމް އާ ދެމެދު ވެފައިވާ ސަބްލީސްއެއް ކިބައި މިނިވަން ގުޅުމެއް އޮތް
ސަރުކާރީ ހިފެހެއްޓުމަށް ސަބްލީސް އެކަށް. އެހެން ސަބްލީސްއެއް ހެދިއްޖެ ނަމަވެސް.

ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގައި ގޯއްޗާއި ގޯތީގައި ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ބިންވެރިޔާ ވަކިކުރުމުގެ ވަސީލަތެއް އޮތް ހިނދެއް؟

26. ގޯއްޗެއް[10] ނުވަތަ ގޯތީގެ ބައެއް ނުވަތަ ގޯތިތަކެއްގައި ހަދާފައިވާ އިމާރާތެއް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކެއް ބައެއް ކުއްޔަށް ދިނުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު:1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު) އާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ "ގޯއްޗާއި ގޯތީގައި ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމާބެހޭ ގަވާއިދު" އިން އެނގެއެވެ.[11]

27. ގޯއްޗާއި ގޯތީގެ ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި އެއްބަސްވުމެއް އޮތުން ލާޒިމުކުރާ މާއްދާއެއް އޮވެއެވެ. ޤާނޫނުގެ ބަޔާންކޮށްފައި މުޅި ގޯތި ނުވަތަ ގޯތީގައި ހުރިހާ މުޅި އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުން. ދެވަނަ ބަޔާންކޮށް ގޯއްޗެއް ބައެއް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގެ ބައެއް ކުއްޔަށް ދިނުން. ޤާނޫނުގެ ބަޔާންކޮށް ބަޔާންކުރާ ކަންތައް މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އިތުރުން ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއް ހެދުމަށް ޖެހެއެވެ. ވަކިން މި

---

[10] ގޯއްޗެއް ކަމުގައި ބަލަންވާނީ އެއަކު ދަފްތަރު ގޯއްޗާއި ބައެއްގެ ގޯތި ހިމެނޭ ބިމެވެ.

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު:1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 27 ވަނަ މާއްދާ އަދި "ގޯއްޗާއި ގޯތީގައި ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމާބެހޭ ގަވާއިދު".

ބަޔާންކުރި މާއްދާގައި އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] ކުއްޔަށް ދޭ 1 އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ކަމަށްވާނަމަ އެވެ.[12]

28. ގޯއްޗާއި ގޯތިގައި ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އަސާސީ ކަންކަން ހިމެނެން ޖެހޭނެއެވެ. އެއީ؛

(ހ) ކުއްޔަށް ދޭ މުއްދަތު.

(ށ) ގޯތި ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ކުލި.

(ނ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ބޭނުން.

(ރ) ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ކުއްޔަށް ހިފިފަރާތުން [illegible] ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޫކުރިފަރާތުން ތަން އަތުލާނަމަ އެކަމުގައި ކުއްޔަށް ހިފިފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި ގޮތް.

(ބ) ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުތަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ ކަނޑައަޅާގޮތް.

މިއެވެ. އެހެންކަމުން، ބިމުގެ ޤާނޫނާއި އެޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުގައި ގޯއްޗާއި ގޯތިގައި ހަދާފައިވާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނެންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އެވާ ކަންކަން ހިމެނުމާއެކު، އެފަދަ އެއްބަސްވުމެއްގައި ކުއްޔަށް ދޫކުރާފަރާތާއި ކުއްޔަށް ހިފާފަރާތުން އެއްބަސްވާ އެހެނިހެން ޝަރުޠުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި ޤާނޫނުގައި އެއްބަސްވުމެއް [illegible] [illegible] ވަކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[13]

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު:1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި "ގޯއްޗާއި ގޯތިގައި ހަދާ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާ.

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު:4/91 (ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4ވަނަ މާއްދާ.

ކުއްޔަށް ހިފާފަރާތުން ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރުން:

29. ގޯއްޗާއި ގޯތިގައި ހަދާ އިމާރާތް، ގޯތީގެ ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތުން ކުއްޔަށް ދިނުމުން، ކުއްޔަށް ހިފާފަރާތުން ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ސަބްލީޒް ކުރާ ބާވަތުގައި ކަންކަން އަމަލު ކުރާނެ ގޮތް ބިމުގެ ޤާނޫނާއި އެޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައެއް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، އެކަން [illegible] [illegible] ދާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު:4/91 (ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ގޯތީގެ ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތާއި ކުއްޔަށް ހިފާފަރާތާއި ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އަސްލު އެއްބަސްވުމުގެ (head tenancy) މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

އަސްލު އެއްބަސްވުން (head tenancy) [illegible] އެއްބަސްވުން (subtenancy) [illegible] [illegible]؟

30. ބިމާއި، [illegible] [illegible] އިމާރާތް [illegible] [illegible] [illegible] ކަންކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible]. އަދި މިސާލަކަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު:1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު) އަށް މިހާތަނަށް [illegible] [illegible] އެއްގޮތަށް

އެގްރީމަންޓުގެ ދަރުން ހަރާމްވާ ގޮތުގެމަތިން ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ނުވާކަމަށް.[14] ދިރިއުޅުމުން ކުޑަކަން ނޫ ތަނުތަން "ލާދީނީ ފިކުރު ފެތުރުމެއް" (ޤާނޫނު ނަންބަރު ގޮތުން މިނިސްޓަރީ ސިޓީގެ ސިޓީ ކަރުންސީލު) ގައި "ރައްޔިތުންގެ ނަމަ އަރައިގަތުމުގެ ދަށު ގޮތުގައި" (ޤާނޫނު ނަންބަރު ގޮތުން މިނިސްޓަރީ ސިޓީ ކަރުންސީލު އަދި ދަށު ކަރުންސީލު) ގައި ދިރިއުޅުމުން ކުޑަކަމުގެ ތަނުގައި ގޮތުގައި، ތަޙްޤީޤީ ކަނޑައަޅާ ކަމަށްވާތީ އެވެއެވެ.

31. މިމައްސަލައިގައި އަމަލުކުރުމުގެ އެހެން ބަޔަކު ޑިރެކްޓަރޭޓްގެ ތަޙްޤީޤުގައި ވަކި ފަރާތަކަށް ޝާހިދުން އެކަންކަމާ ގުޅިގެންނެވެ.[15] ޝާހިދު އިސްލާމީ އަސާސީ އެއްބަސްވުން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީ އެކަމުގެ ސަބަބުން ފަރާތް އެއްބަސްވުމުގެ ދަރުން އުފެދޭ ހައްޤުތަކާއި ނިމުމަކަށް އަންނަން ސަބަބެއް. އެގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ފަރާތް އެއްބަސްވުމުގެ ކުރިން ބިމުގެ ނަގަލާ އިލްތިޒާމުގެ ވަކިކުރުމުގެ އިއުތިރާފުގެ ނުވަތަ ނަގަލާ ދަރުން ހަރާމް އެވެ.[16]

ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތްތަކުގެ ހައިސިއްޔަތުން އިސްތިއުނާފު ހައްދު މުއްދަތު ސަބަބު އަދި ފުރުޞަތު ސަބަބު ޝައި ކުރިން ނިޔާ ފަރާތްގެ ހައިސިއްޔަތުން މުއްދަތު ނަގާ އެ ދުވަސް ހައި ކުރީގެ ޢަމަލު އެއްބަސްވުން:

32. މ.މާސްކެރޭރީ އެވިޑެންސް ރޭޑިއޯ ހަރާކާތް 2 ބަޔަކު 2 އެގްރީމެންޓުގެ ބިންމަތީގައި ހަރާކާތް ގުޅުން މ.މާސްކެރޭރީ ގެ ހަރާކާތް އެއްވެސް ތަންތަން މުއްދަތު ނަގާފައި ކުރީގެ ދިނުމަށް މުއްދަތު ސަބަބު

---

[14] 15 ޖަނަވަރީ 2015 ގައި ތަސްދީޤުކުރި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4 ވަނަ އިސްލާހުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިސްލާހުކުރުމަށް "ކުރިއަށްދިޔައީ ފިހާރައިން 50 (ފަންސާސް) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން ދައްކަން ޖެހޭ ވަނީ." މިހެންނަމަވެސް ޤާނޫނުގެ ނަމުގައި ތަރުތީބު ގެންދާގޮތަށް، "ޖިނާއީ ޙާލަތުގައި ދޫކުރާ ކުރިން ނަގާ ފައިސާގެ ގޮތުގައި" ގައި ބުނޭ 15 ދަރަޖައި 10 ދަރަޖައިގެ ދަށަށް ބަދަލުކުރެ. އެއީ 5 ޖޫން 2003 ގައި އެކުލަވާލި ޤަވާޢިދުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

[15] ނިޒާމީ ފޮތް: ފިޤްހުލް އިސްލާމީ ވައަދިއްލަތުހޫ 1986.
ޝާފިޢީ މަޛްހަބު: ފިޤްހުލް އިސްލާމީ ވައަދިއްލަތުހޫ 1987 (ނިޒާމީ ކުއްލިއްޔާތުގެ).

[16] ފިޤްހުލް އިސްލާމީ ވައަދިއްލަތުހޫ 1986. (ނިޒާމީ ފޮތް) 57 ވަނަ ޞަފްޙާ.

އަދި ޔޫޓިލިޓީ ސަޕްލައި އާ ދެމެދު 07 ޖުލައި 2016 ގައި އަސާސީ އެއްބަސްވުމެއް (head tenancy) ވެފައިވެއެވެ. މިއެއްބަސްވުމަށް ބަލާއިރު؛

> " ކުއްޔަށްނެގި އިމާރާތް ކުއްޔަށްނެގިފަރާތުން ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުން
> ކުއްޔަށް ނެގިފަރާތުން ކުއްޔަށް ނެގި ތަން ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ ކުއްޔަށް ދިނުމާއި ކުއްޔަށް
> ނެގި އިމާރާތުގެ ކުއްޔަށް ނެގިފަރާތުން ކުއްޔަށް ދޭން ބޭނުން ނަމަ ލިޔުމުން ކުއްޔަށް ދޭ ފަރާތުގެ
> ކުއްޔަށް ނެގި އިމާރާތް ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ދިނުމަށް އެއްގޮތްވާ ހުއްދަ ލިޔުމުން ދޭންވާނެއެވެ. ބަލާ
> ދިނުމަށްޓަކައި ލިޔުން ހޯދުމަށް ކުރިން ފުރިހަމަކުރަން ޖެހެއެވެ. "

މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، މ.ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެކު ހިފެން ގެއްލުން ދީފައިވާތީ ނަމަވެސް ކުއްޔަށް ދީ އިމާރާތް ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ (subtenancy) ގޮތުން ކުއްޔަށް ދިނުމަށް އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތުން ހުއްދަ އިޖާޒަތު ދީފައިވާކަން. ވީމާ، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އިސްތިއުނާފު ކުރަނީ ނަމަވެސް ދެމެދު މ.ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެވު ހިފެން ގެއްލުން ދީފައިވާތީ ކުއްޔަށް ދީ އިމާރާތް ދިނުމަށް 14 ޑިސެމްބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހު ވެފައިވާ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމަކީ އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތުން ހުއްދަ ނުދީ ކުރެވުނު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއް ކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

33. މީގެ އިތުރުން، މިކަމުގައި ނަމަވެސް އާއި ދެމެދު ވެފައިވާ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން ވެފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންކޮށް ޔޫޓިލިޓީ ސަޕްލައި އާ ދެމެދުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ކުރިން ބަޔާންކުރެވުނު ތަފާސީލު ފެނިގެން ދިޔައެވެ. އަދި ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތީ؛

> "މ.ޑިވެލޮޕްމަންޓް / ޕްރަ އެލްއެސް ކޮމްޕެނީ ކުއްޔަށްދޭ އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތް
> ކަމުގައިވާ މ.ޑިވެލޮޕްމަންޓް / ޕްރަ ނަމަވެސް ސަޕްލައި (A147192) އާއި ޔޫޓިލިޓީ ސަޕްލައި
> (A012155) އާއި ނަމަވެސް ބަލާ އަދި އާ ދެމެދު އިމާރާތުގެ ކުއްޔަށްދިނުމުގައި ތަރުތީބުކޮށް
> އެކުން ކުއްޔަށްދީ ކުއްޔަށްނެގި ނަމޫ ކޮށްފައިން 07 ޖުލައި 2016ގެ ދުވަހު ވެފައިވާ

އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެނެވުނީ މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މުއައްޖަރު ހަރުދާ އަލުގެ ފަރާތުން މުއައްޖަރު އިސްތިއުނާފު އަމަލުކުރަނިވި ބޭނުންތަކަށް ވާތީ އަމަލުކުރުމަކަށްނުވާނެއެވެ. ސަފަހާ އިތުރަށް ތަރައްޤީކޮށް އަށް ވަނަ އިތުރަށް ނުކުމެގެ މިއެއްބަސްވުމުގައި ބައްލަވާފައިވާ -/400,000ރ. (ހަތަރުލައްކަ ރުފިޔާ) ބޭނުންކުރުމަށްފަހުވެސް، މިފަސްތާއަރާތް ދަރަނި ކުރުވާކަން އިތުރުވެ ވަކިކޮށްދޭނެ އެއްގޮތަކަށެވެ."

މި އިސްތިއުނާފުވާ ހާލަތުގައި އެއްބަސްވުން ބާޠިލުވާ އިތުރުވެ ފެނިގެންދާ ދަށުން އެކަމަށް ބޭނުންކުރުން ސަބްލީސް ގޮތުން ދެން ގެންގޮސްފައެވެ.

34. މިބާވަތުގައި، ގޯތި ނުވަތަ އިމާރާތް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ގޯތި ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ފަރާތުގެ ދަށުން އޮތުން އެކަން ބީލަމަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތުން ދީފައިވާ، ބީލަމަކަށް ކުއްޔަށް ލިބިފައިވާ ހިއްސާ ނުކުތާ ގޮތުން އެހެން އެއްބަސްވުމެއް ގޯތި ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ފަރާތުން ފަރާތަކަށް ދޫކުރުން ހިފި ކުއްޔަށް ދީފައި އެކަން އެއްބަސްވުމުގެ އަސްލު އިޖާރާ ނުވަތަ ފުރަތަމަ (head lease) އެއްބަސްވުން ކަމުގައި ބަލައިގެންނެވެ. މިބާވަތުގައި ބީލަމަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނިންމަވާފައިވާ ކަނޑައެޅުނު އެ ބީލަމަކަށް ކުއްޔަށް ސަބްލީޒް ގޮތުގައި އެވާރު ބަދަލެއް އަންނަނީ ފަހުންނެވެ. އަނެއްކާވެސް، އިމާރާތުގެ ފަރާތުގެ އަސްލު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ފަރާތުން ދޫކުރުމަށް، ފަރާތުން ހިއްސާ އަމަލުކުރުން ބީލަމަކަށް ކުއްޔަށްދޭ ބަދަލުން ނަޒަރިއްޔާތު ނުވުމުގެ ކުރިން ބަދަލުވުން ހުށަހަޅައިގެން ހުކުމެއް ދޭށެވެ. އިސްތިޢުނާފު ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުއްވި މައްސަލައިގައިވެސް ކަނޑައަޅާފައި އެ ބަދަލުން ކަމަށް ފެނެއެވެ.

35. ބާރުވެރި ސަރަހައްދުގެ އެހެން ހުކުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ގެ ސިޔާގެ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށްފަހު ކަމަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާ ފަޔާބުކުރުމަށް ނިންމައިފީ އިޢުލާނު ކުރެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާތިލުކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު ނިޒާމް [illegible] ބައިވެރިއެއް ކަމުގައި ހިމެނިގެން، މިޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ފަރާތުގެ ހައްޤަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ފައިސަލާ ކުރަނިވި ޙުކުމެއް އަލުން ކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1927/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓަށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު